Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2328

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2328

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0105/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) predstavoval konečný rozpočet Agentúry Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2022 sumu 351 630 151 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje výrazné zvýšenie o 62,41 %; keďže rozpočet agentúry pochádza takmer výlučne z rozpočtu Únie;

B. keďže zvýšenie rozpočtu agentúry na rok 2022 je odôvodnené najmä dodatočnými úlohami agentúry eu-LISA súvisiacimi s riadením nových rozsiahlych informačných systémov a interoperabilitou informačných systémov;

C. keďže Dvor audítorov vo svojej správe (ďalej len „správa Dvora audítorov“) o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2022 uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie, pokiaľ ide o príjmy, sú zákonné a správne vo všetkých významných aspektoch; keďže Dvor audítorov zistil v roku 2022 platby v celkovej výške 17,8 milióna EUR, z ktorých 10,9 milióna EUR bolo spojených s tromi osobitnými zmluvami, v prípade ktorých sa zistilo, že sú neoprávnené, a 6,8 milióna EUR považoval za platby, ktoré nie sú v súlade s ustanoveniami súvisiacich rámcových zmlúv, čo predstavuje celkovo 4,80 % platobných rozpočtových prostriedkov dostupných v roku 2022, čím sa prekročil prah významnosti stanovený pre audit a výsledkom je výrok s výhradou k zákonnosti a správnosti platieb, na ktorých sa zakladá účtovná závierka; keďže s výnimkou týchto nevyhovujúcich platieb Dvor audítorov dospel k záveru, že príslušné operácie, pokiaľ ide o platby za rok končiaci sa 31. decembra 2022, sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 91,13 % vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, čo predstavuje zníženie o 8,87 % v porovnaní s rokom 2021; ďalej so znepokojením konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov dosiahla 86,71 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zníženie o 7,94 %;

2. so znepokojením berie na vedomie, že podľa správy Dvora audítorov agentúra preniesla 14,4 milióna EUR (23 %) dostupných viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2022 do roku 2023, pričom táto suma zahŕňala 13,7 milióna EUR (alebo 95 %) rozpočtových prostriedkov v rámci hlavy II, ktoré sa týkajú administratívnych výdavkov (97 % v roku 2021); konštatuje opakované prenosy rozpočtových prostriedkov, čo viedlo Dvor audítorov k tomu, aby pripomenul, že opakované vysoké miery prenosov sú v rozpore s rozpočtovou zásadou ročnej platnosti a svedčia o štrukturálnych problémoch pri plnení rozpočtu alebo o slabom rozpočtovom plánovaní; berie na vedomie odpoveď agentúry, že v roku 2022 boli prenesené prostriedky na administratívne činnosti, ktoré boli nevyhnutné alebo sa opakovali, čo poskytuje uistenie o riadnom finančnom hospodárení základných operácií;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 103.

konštatuje, že podľa správy agentúry o následných opatreniach prijatých v súvislosti s udelením absolutória za plnenie rozpočtu agentúry za rozpočtový rok 2021 (ďalej len „správa agentúry o následných opatreniach“) agentúra vypracovala akčný plán, ktorý obsahuje niekoľko opatrení vykonávaných od roku 2023 s cieľom dodržiavať zásadu ročnej platnosti a znížiť úroveň prenosov; v tejto súvislosti konštatuje, že na dosiahnutie týchto cieľov je nevyhnutné podpísať vo 4. štvrťroku 2023 novú rámcovú zmluvu o poskytovaní externých podporných služieb; očakáva, že realizácia tohto akčného plánu povedie k výraznému zlepšeniu, a vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o pokroku dosiahnutom v tejto oblasti;

Výkonnosť

3. víta skutočnosť, že agentúra používa niektoré nástroje, ako sú kľúčové ukazovatele výkonnosti na posúdenie pridanej hodnoty svojich aktivít a zlepšenie svojho rozpočtového riadenia; konštatuje, že ročný pracovný program na rok 2022 zahŕňal 135 činností, pričom 90 činností bolo dokončených (67 %), 16 prebiehalo (12 %), 20 prebiehajúcich činností bolo oneskorených (15 %) a 9 činností bolo odložených (7 %); berie na vedomie nový prístup agentúry, v rámci ktorého boli jej činnosti rozdelené do portfólií a programov, aby odrážali prevádzkový model agentúry a vzájomné závislosti medzi projektmi a činnosťami; vyzýva agentúru, aby identifikovala zlepšenia dosiahnuté týmto novým prístupom a podala o nich správu;

4. vyjadruje agentúre pochvalu za to, že prijala všetky zákonom stanovené podnikové programové dokumenty a povinné podnikové správy v súlade s regulačnými požiadavkami a v zákonných lehotách, ako napríklad jednotný programový dokument na roky 2023 – 2025; konštatuje, že agentúra prijala aj plán vykonávania stratégie s cieľom zosúladiť svoje strategické operačné ciele a monitorovať vykonávanie dlhodobej stratégie agentúry na roky 2021 – 2027; berie na vedomie ďalšie úsilie agentúry o zlepšenie procesov viacročného a ročného plánovania prostredníctvom nového nástroja (Anaplan); konštatuje, že agentúra využila spoločný hodnotiaci rámec na analýzu svojich silných a slabých stránok, čo viedlo k tomu, že v apríli 2022 predložila samohodnotiacu správu s akčným plánom, ktorý má slúžiť ako plán s podrobným opisom priorít operačného rozvoja agentúry; konštatuje, že agentúra požiadala o označenie „Efektívny používateľ spoločného hodnotiaceho rámca“;

5. víta pokračujúcu podporu agentúry pri vykonávaní politík Únie v oblasti voľného pohybu osôb a tovaru, bežných cestovných víz, kontroly hraníc, prisťahovalectva a azylu, ako aj spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva a súdnymi orgánmi, a to aj v súvislosti s bojom proti organizovanej trestnej činnosti, prevádzačstvu a obchodovaniu s ľuďmi a terorizmu; očakáva významný príspevok agentúry k digitalizácii justície s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi justičnými orgánmi Únie a zabezpečiť lepší prístup občanov a podnikov Únie k spravodlivosti;

6. pripomína kľúčovú úlohu agentúry pri zabezpečovaní stabilnej prevádzky a nepretržitej dostupnosti, ako aj vývoja a údržby informačných systémov Únie v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (SVV), ako sú Schengenský informačný systém (SIS), vízový informačný systém (VIS) a európska databáza odtlačkov prstov žiadateľov o azyl (Eurodac); pripomína, že tieto systémy majú zásadný význam v oblasti kontroly hraníc a spolupráce pri presadzovaní práva, poistenia a kontroly víz a posudzovania žiadostí o azyl; konštatuje, že v roku 2022, s výnimkou niektorých incidentov, ktoré mali za následok krátkodobú nedostupnosť a oneskorenia, všetky hlavné podnikové systémy spĺňali príslušné dohody o úrovni služieb, pričom dostupnosť SIS bola 99,94 %, dostupnosť VIS 99,69 % a dostupnosť Eurodac 99,88 %;

7. chváli uvedenie obnoveného SIS do prevádzky v marci 2023 (odložené z novembra 2022); berie na vedomie pokrok, ktorý sa dosiahol, hoci s oneskorením na rôznych úrovniach, pokiaľ ide o analýzu, návrh, vývoj a testovanie nových systémov SVV, konkrétne systému vstup/výstup (EES), Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a európskeho informačného systému registrov trestov pre štátnych príslušníkov tretích krajín (ECRIS-TCN), ako aj pokiaľ ide o integráciu týchto systémov vrátane spoločnej služby porovnávania biometrických údajov; ďalej konštatuje, že v agentúre sa zaregistrovalo alebo požiadalo o registráciu 947 dopravcov (z Únie aj mimo nej) a 54 poskytovateľov softvéru pre dopravcov s cieľom vytvoriť prepojenia medzi systémami pre EES a ETIAS; v tejto súvislosti oceňuje zorganizovanie okrúhleho stola s názvom „EES, ETIAS a dopravcovia sa pripravujú na vstup do prevádzky“ a registračnú a informačnú kampaň dopravcov s cieľom zvýšiť informovanosť a podporiť registráciu; berie na vedomie, že vízový informačný systém (VIS) prechádza veľkými zmenami v súlade s revidovaným nariadením o VIS; v tejto súvislosti poznamenáva, že v roku 2022 agentúra spustila dva projekty, jeden týkajúci sa revidovaného VIS a druhý týkajúci sa interoperability VIS, s cieľom štruktúrovať vývoj VIS;

8. ďalej berie na vedomie pokrok dosiahnutý v súvislosti s novou štruktúrou interoperability, ktorá bude integrovať všetky informačné systémy spravované agentúrou s cieľom zlepšiť výmenu informácií a spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva a justičnými orgánmi v celej Únii; v tejto súvislosti na základe konsolidovanej výročnej správy o činnosti agentúry za rok 2022 konštatuje, že hoci je agentúra aj naďalej odhodlaná tieto nové systémy dodať, brzdiace účinky narušenia dodávateľského reťazca spolu s ťažkosťami niektorých dodávateľov agentúry s dodržiavaním harmonogramov vykonávania viedli k oneskoreniam, ktoré si vyžiadali revíziu a prehodnotenie pôvodného plánu; konštatuje, že tieto oneskorenia, najmä pokiaľ ide o uvedenie centrálneho systému vstup/výstup, ktorý je základom štruktúry interoperability, mali domino efekt na včasnosť a realizáciu všetkých prepojených projektov; berie na vedomie opatrenia prijaté agentúrou na vyriešenie tohto problému schválením novej stratégie vykonávania systému vstup/výstup, prístupu minimálneho životaschopného produktu a nového plánu interoperability, pričom úplná revízia časového plánu štruktúry interoperability pozostáva z niekoľkých vĺn, ktorých cieľom je dodať komponenty štruktúry interoperability s prerušovanými vydaniami každých šesť až deväť mesiacov až do roku 2026, ako sa uvádza v správe agentúry o následných opatreniach; berie na vedomie, že podľa vyhlásenia o vierohodnosti výkonnej riaditeľky agentúry predĺženie termínov na uvedenie programu systému vstup/výstup do prevádzky pravdepodobne ovplyvní zdroje potrebné na dokončenie vývoja;

9. s uspokojením konštatuje, že agentúra pokračovala v plnení niekoľkých ďalších úzko súvisiacich štatutárnych cieľov, ako sú školenia pre členské štáty o používaní informačných systémov SVV, príprava štatutárnych správ o ich technickej výkonnosti, ročných štatistík a zoznamov určených orgánov; v tejto súvislosti oceňuje, že v roku 2022 agentúra uskutočnila 48 školení, ktoré oslovili viac ako 3 000 účastníkov, zmodernizovala svoju platformu elektronického vzdelávania a dokončila plán odbornej prípravy členských štátov a súvisiaci akčný plán; ďalej konštatuje, že agentúra pokračovala v rozširovaní svojej úlohy v oblasti spravodlivosti Únie tým, že začala prípravy na prevzatie systému e-CODEX (platforma uľahčujúca cezhraničné súdne konania prostredníctvom bezpečného prenosu informácií), uverejnila správu o tom, ako digitalizácia medzinárodného cestovania ovplyvní cestujúcich smerujúcich do Únie, a spolu s Agentúrou Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) vypracovala správu o využívaní riešení umelej inteligencie na podporu cezhraničnej spolupráce v oblasti trestnej justície;

10. berie na vedomie spoluprácu agentúry s ostatnými agentúrami Únie, najmä s Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) pri vývoji systému ETIAS, s Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) pri vykonávaní prepracovaného nariadenia o SIS a nariadení o EES, ETIAS a interoperabilite, s agentúrou Eurojust pri vykonávaní nariadení o ECRIS-TCN, e-CODEX a interoperabilite a pri koordinácii činností súvisiacich s digitalizáciou justičnej spolupráce, s Agentúrou Európskej únie pre azyl (EUAA) pri vykonávaní nariadenia Komisie o elektronickej komunikačnej sieti DubliNet, s Agentúrou Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL) pri organizovaní spoločných kurzov odbornej prípravy na používanie systémov v oblasti SVV a s Agentúrou Európskej únie pre základné práva pri organizovaní spoločných kurzov odbornej prípravy, v rámci ktorých sa zdôrazňuje aspekt základných práv pri riadení informačných systémov v oblasti SVV; nabáda agentúru, aby pokračovala v spolupráci s ďalšími agentúrami Únie;

Efektívnosť a prínos

11. berie na vedomie opatrenia, ktoré agentúra prijala na zlepšenie svojej energetickej efektívnosti a environmentálneho správania, a to aj pokiaľ ide o ciele klimatickej neutrality, ako sa uvádza v správe agentúry o následných opatreniach, konsolidovanej výročnej správe o činnosti agentúry, v odpovediach agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu a v správe Dvora audítorov; v tejto súvislosti konštatuje, že v roku 2022 začala agentúra postupne zavádzať vlastný systém environmentálneho manažérstva založený na zásadách schémy EMAS a na európskom akčnom pláne Komisie pre zelené riešenia a prijala svoju environmentálnu politiku; konštatuje, že úplné zavedenie systému environmentálneho manažérstva, a teda aj registrácia v schéme EMAS, sa predpokladá do roku 2024; víta účasť agentúry v ekologizačnej sieti agentúr EÚ (EUAN), ktorá ponúka možnosť využívať materiály od iných agentúr Únie s väčšími skúsenosťami s vykonávaním schémy EMAS; ďalej konštatuje, že agentúra používa kritériá zeleného verejného obstarávania v oblastiach podnikania, ako je správa zariadení, hardvérové projekty a IT infraštruktúra a projekty; oceňuje, že agentúra podáva správy o svojej environmentálnej výkonnosti prostredníctvom kľúčového ukazovateľa výkonnosti, ktorý uvádza uhlíkovú stopu agentúry; konštatuje, že základná hodnota objemových ukazovateľov pre spotrebu vody, energie, papiera a produkciu odpadu bude stanovená v roku 2023 a odvtedy sa bude používať na výpočet a hodnotenie takýchto ukazovateľov;

12. konštatuje, že podľa písomných odpovedí agentúry na horizontálne otázky Európskeho parlamentu agentúra uzavrela s viacerými agentúrami dohody o úrovni poskytovaných služieb na poskytovanie podpory v otázkach kontinuity činností, ako aj na zvýšenie efektívnosti v iných oblastiach spolupráce; v tejto súvislosti konštatuje, že agentúra uzavrela dohody o úrovni poskytovaných služieb s agentúrami Frontex a EUAA na hosťovanie ich miest na obnovu po havárii a ročnú dohodu o úrovni poskytovaných služieb s Europolom na organizovanie spoločných zasadnutí Bezpečnostného výboru Europolu a agentúry eu-LISA; vyzýva agentúru, aby pokračovala v spolupráci s ostatnými agentúrami Únie, aby sa mohli využiť všetky dostupné zdroje; oceňuje spoluprácu agentúry s Agentúrou Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA) prostredníctvom dohody o úrovni poskytovaných služieb, ktorá sa vzťahuje na podporné služby poskytované agentúrou ENISA v oblasti plánovania, vykonávania a hodnotenia každoročných cvičení v oblasti kybernetickej bezpečnosti;

13. konštatuje, že vo februári 2022 agentúra prijala stratégiu získavania zdrojov s cieľom objasniť a harmonizovať plánovanie ľudských zdrojov s cieľom optimalizovať využívanie zdrojov, najmä vyvážiť celkové zloženie ľudských zdrojov agentúry (t. j. podiel interných zamestnancov a externých poskytovateľov služieb); ďalej konštatuje, že agentúra dosiahla zvýšenie efektívnosti použitím existujúcich rezervných zoznamov vytvorených počas predchádzajúcich výberových konaní a zoskupila profily a dlhšie rezervné zoznamy, aby pokryla niekoľko pracovných miest v rámci jedného výberového konania;

14. chváli agentúru za pokrok, ktorý dosiahla v roku 2022 v oblasti digitalizácie svojich procesov; v oblasti ľudských zdrojov konštatuje, že agentúra zaviedla nové moduly systému SYSPER (integrovaný informačný systém Komisie pre riadenie ľudských zdrojov), konkrétne modul podávania správ o ľudských zdrojoch a modul ATS; v oblasti verejného obstarávania poznamenáva, že agentúra sa v roku 2022 začala oboznamovať s nástrojom Komisie na riadenie verejného obstarávania a jeho požiadavkami s cieľom splniť predpoklady na vstup do systému, ktorý bol úspešne dokončený v roku 2023; berie na vedomie, že agentúra používa modul eSubmission pre výzvy na predkladanie ponúk nad 15 000 EUR; ďalej poznamenáva, že od zavedenia tohto modulu sa prestalo vyžadovať fyzické podpisovanie uchádzačmi; vyzýva agentúru, aby zintenzívnila svoje úsilie o úplné zavedenie nástroja na riadenie verejného obstarávania; napokon konštatuje, že v oblasti prevencie a riadenia konfliktov záujmov agentúra digitalizovala predkladanie povinných vyhlásení alebo žiadostí o vykonanie príslušných pravidiel;

Personálna politika

15. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 89,3 %, pričom z 215 dočasných zamestnancov schválených v rámci rozpočtu Únie bolo vymenovaných 192 dočasných zamestnancov (193 v roku 2021) (v porovnaní s 213 schválenými miestami v roku 2021); poznamenáva, že okrem toho v roku 2022 pracovalo pre agentúru 121 zmluvných zamestnancov, pričom povolených bolo 167 pracovných miest, a 11 vyslaných národných expertov, pričom povolených bolo 11 pracovných miest; konštatuje, že počet rozpočtovaných pracovných miest dočasných zamestnancov sa zvýšil o 35, zo 132 na 167, v dôsledku schválenia rozpočtu na nové úlohy, ktorými bola agentúra poverená (revidovaný VIS, ETIAS a interoperabilita); konštatuje, že napriek úsiliu agentúry sa fluktuácia zamestnancov zvýšila z 5,5 % v roku 2021 na 7,1 % v roku 2022 a miera obsadenosti klesla na 82 %, čo je menej ako cieľová hodnota agentúry 94 %, najmä v dôsledku počtu pracovných miest s krátkou dobou trvania a nižšou platovou triedou, ktoré agentúra ponúka;

16. so znepokojením berie na vedomie rodové zloženie vrcholového a stredného manažmentu agentúry s 12 mužmi (86 %) a dvomi ženami (14 %), správnej rady s 50 mužmi (82 %) a 11 ženami (18 %) a všetkých zamestnancov s 209 mužmi (67 %) a 101 ženami (33 %); konštatuje, že podľa správy agentúry o následných opatreniach agentúra pokračuje v úsilí o dosiahnutie celkovej rodovej vyváženosti so zameraním na komunikáciu a postupy prijímania zamestnancov s cieľom prilákať väčší počet uchádzačiek; víta účasť agentúry v roku 2022 na celosvetovom online veľtrhu kariéry s názvom Ženy v technológiách; ďalej víta vymenovanie novej výkonnej riaditeľky, čím sa dosiahne rodová vyváženosť vo vyšších riadiacich funkciách; pripomína význam zaručenia rodovej rovnosti a vyzýva agentúru, aby pokračovala v úsilí o rodovú rovnováhu na všetkých úrovniach prostredníctvom konkrétnych opatrení zameraných na prilákanie žien, aby sa uchádzali o pracovné miesta ponúkané agentúrou; žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov správnej rady agentúry;

17. vyjadruje agentúre uznanie za jej úsilie v oblasti ľudských zdrojov, ktorým sa snaží prilákať rôznorodých uchádzačov, prezentovať agentúru ako vyhľadávaného zamestnávateľa a udržať si talentovaných zamestnancov; v tejto súvislosti poznamenáva, že v roku 2022 agentúra zastupovala sieť EUAN na virtuálnom veľtrhu kariéry pre medzinárodné organizácie a zintenzívnila svoje aktivity v oblasti budovania značky zamestnávateľa prostredníctvom špecializovaných kampaní, ako sú napríklad referencie zamestnancov v sociálnych médiách; oceňuje, že agentúra spustila pilotný program internej mobility, ktorého cieľom je využívať kompetencie existujúcich zamestnancov a podporovať neustály odborný rast svojich zamestnancov; v tejto súvislosti poznamenáva, že agentúra začala rozvíjať svoju stratégiu riadenia ľudských zdrojov založenú na kompetenciách a revidovať svoj rámec kompetencií, čo bude mať vplyv na oznámenia o voľných pracovných miestach a hodnotenie uchádzačov;

18. oceňuje politiku agentúry v oblasti nulovej tolerancie voči obťažovaniu; berie na vedomie, že v roku 2022 boli vykonané a interne ukončené tri správne vyšetrovania týkajúce sa obťažovania, pričom jeden ďalší prípad bol predložený súdu; vyzýva agentúru, aby urýchlene vyvodila zodpovednosť voči osobám zodpovedným za pochybenia; konštatuje, že od roku 2022 agentúra podpísala zmluvu s externou právnickou firmou, aby bola schopná promptne riešiť rastúci dopyt po správnych vyšetrovaniach vrátane vyšetrovaní súvisiacich so sexuálnym alebo s psychickým obťažovaním alebo inými disciplinárnymi záležitosťami; berie na vedomie, že agentúra ukončila výber nových dôverných poradcov, pričom bolo vybraných a vyškolených päť nových poradcov, ktorí budú organizácii pomáhať pri ďalšom presadzovaní rešpektu a dôstojnosti na pracovisku a podporovať zamestnancov, ktorí hľadajú pomoc v situáciách vnímaných ako psychické alebo sexuálne obťažovanie;

19. berie na vedomie opatrenia agentúry na zlepšenie skúseností a pohody jej zamestnancov; konštatuje, že bol spustený program duševného zdravia pre zamestnancov a ich rodiny, ktorý zahŕňa predplatenú službu starostlivosti o seba, webové semináre a individuálne poradenské stretnutia; konštatuje, že na základe výnimky prijatej v očakávaní modelového rozhodnutia agentúra neuplatnila analogicky rozhodnutie Komisie z 24. marca 2022 o pracovnom čase a hybridnej práci; konštatuje, že od septembra 2022 agentúra uplatňovala rozhodnutie výkonnej riaditeľky o dočasnom hybridnom pracovnom režime; ďalej konštatuje, že 16. novembra 2023 agentúra prijala vzorové rozhodnutie s účinnosťou od 1. januára 2024; napokon s uznaním konštatuje, že agentúra prijala Chartu rozmanitosti a začlenenia siete EUAN;

Verejné obstarávanie

20. zdôrazňuje pripomienky v správe Dvora audítorov, ktoré viedli k vydaniu stanoviska s výhradami v dôsledku nezrovnalosti niekoľkých platieb vykonaných v roku 2022 v celkovej výške 17,8 milióna EUR v súvislosti so siedmimi osobitnými zmluvami, čo predstavuje 4,8 % celkových platobných rozpočtových prostriedkov dostupných v roku 2022; konštatuje, že nezrovnalosti v týchto platbách súvisia najmä s odchýlkami od príslušných rámcových zmlúv; konštatuje, že podľa odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu nezrovnalosti týkajúce sa platieb uskutočnených v roku 2022 možno rozdeliť do troch kategórií, a to: zmena zmlúv na dobu určitú (6,5 milióna EUR); predĺženie konkrétnych zmlúv nad rámec maximálneho povoleného obdobia (3,7 milióna EUR) a nedostatok podrobností o požiadavkách v konkrétnych zmluvách (7,5 milióna EUR); konštatuje, že niektoré z týchto neoprávnených platieb v celkovej výške 10,5 milióna EUR sa týkajú troch konkrétnych zmlúv, na základe ktorých boli platby vykonané aj v roku 2021 a ktoré Dvor audítorov vo svojej výročnej správe o agentúrach Únie za tento rok označil za neoprávnené; konštatuje, že podľa vyhlásení výkonnej riaditeľky agentúry počas jej stretnutia s Výborom pre kontrolu rozpočtu 29. novembra 2023 (ďalej len „vyhlásenia výkonnej riaditeľky“) platnosť šiestich zo siedmich konkrétnych zmlúv uvedených v správe Dvora audítorov uplynula bez neuhradených platieb; zdôrazňuje, že pre agentúru to je opakujúci sa problém; berie na vedomie opatrenia, ktoré agentúra prijala na ich riešenie, ako sa uvádza v odpovediach agentúry na pripomienky Dvora audítorov; vyzýva agentúru, aby sa týmto problémom naďalej plne zaoberala a podala orgánu udeľujúcemu absolutórium správu o dosiahnutom pokroku;

21. s vážnym znepokojením konštatuje, že rok 2022 bol tretím rokom po sebe, ku ktorému Dvor audítorov vydal výrok s výhradou v súvislosti s oblasťou verejného obstarávania a riadenia zmlúv agentúry, pričom agentúra znášala zvýšené náklady v dôsledku nezrovnalostí, oneskorených a neprimeraných postupov verejného obstarávania a nedostatočnej starostlivosti agentúry, pokiaľ ide o pravidlá verejného obstarávania; berie na vedomie akčný plán agentúry na hĺbkové preskúmanie jej procesov s cieľom identifikovať a odstrániť základné príčiny opakovaných pripomienok Dvora audítorov v tejto oblasti, ako sa uvádza v odpovediach agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu, v správe agentúry o následných opatreniach a vo vyhláseniach výkonnej riaditeľky; preto očakáva trvalé zlepšenie v dôsledku realizácie tohto akčného plánu, najmä vzhľadom na to, že šesť zo siedmich konkrétnych zmlúv, ktoré Dvor audítorov považuje za neoprávnené, uplynulo bez neuhradených platieb; vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium pravidelne predkladala správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní akčného plánu a všetkých prijatých nápravných opatreniach;

22. zdôrazňuje, že podľa správy Dvora audítorov agentúra v roku 2022, rovnako ako v roku 2021, uskutočnila platby na základe konkrétnej zmluvy (vo výške 40 miliónov EUR), ktorou sa riadne nevykonávala súvisiaca rámcová zmluva, pretože v nej neboli uvedené podrobnosti o obstaraných službách (množstvá, dátumy dodávok); konštatuje, že na základe tejto zmluvy agentúra v roku 2022 zaplatila 7,5 milióna EUR; berie na vedomie, že podľa pripomienok agentúry uvedených v poznámke z 13. novembra 2023 s názvom „Absolutórium za rok 2022 – zistenia Dvora audítorov týkajúce sa agentúry eu-LISA. Stručná poznámka pre poslancov Európskeho parlamentu“, že hlavnou príčinou neurčitosti tejto zmluvy, podpísanej koncom roka 2018, bola potreba zachovať financovanie interoperability systému EES-VIS, ktorého rozpočtové plánovanie sa mimo kontroly agentúry výrazne posunulo oproti skutočnému prijatiu príslušných právnych predpisov; konštatuje, že bez tejto zmluvy by sa prišlo o súvisiacu sumu potrebnú na interoperabilitu; berie na vedomie, ako sa uvádza v odpovedi agentúry na pripomienku Dvora audítorov, nápravné opatrenia, ktoré agentúra prijala prostredníctvom dodatku k tejto zmluve, ktorým sa doplnil podrobnejší opis poskytovaných služieb; konštatuje, že agentúra nepredĺžila túto zmluvu, ktorej platnosť sa skončila v roku 2022; v tejto súvislosti pripomína, že oneskorenie pri prijímaní a vykonávaní príslušných právnych aktov je kľúčovým faktorom, ktorý určuje úroveň podrobnosti a presnosti, ktorú je agentúra schopná ponúknuť pri počiatočnom uzatváraní rámcových zmlúv; berie na vedomie názor uvedený v správe agentúry o následných opatreniach, v ktorej sa uvádza, že skrátenie prípravy vykonávacích aktov by malo priamy vplyv na schopnosť agentúry lepšie plánovať verejné obstarávanie a obmedziť zmeny zmlúv;

23. so znepokojením berie na vedomie, že podľa správy Dvora audítorov agentúra použila na zadanie zákazky rokovacie konanie bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania; konštatuje, že agentúra odôvodnila toto rozhodnutie mimoriadnou naliehavosťou, a to v rozpore s odporúčaniami útvarov agentúry pre verejné obstarávanie a právne služby; berie na vedomie odôvodnenie Dvora audítorov, prečo použitie tohto postupu nebolo opodstatnené; napriek tomu berie na vedomie odpoveď agentúry, že riziko niekoľkomesačnej medzery v údržbe by sa naplnilo, pretože časový harmonogram realizácie programu vstup/výstup sa formálne zmenil v neskoršej fáze a celkový čas potrebný na uzavretie zmluvy a prechod na nového dodávateľa sa odhadoval na najmenej osem mesiacov; v tejto súvislosti sa domnieva, že prístup agentúry bol rozumný; berie na vedomie, že podľa odpovede agentúry platnosť zadanej zákazky medzitým uplynula;

24. berie na vedomie ďalšie dve pripomienky týkajúce sa systémov riadenia a kontroly agentúry uvedené v správe Dvora audítorov; berie na vedomie prvú pripomienku týkajúcu sa nákupu hardvéru (27,7 milióna EUR), v súvislosti s ktorým neboli získané cenníky dodávateľov hardvéru a neboli vykonané predbežné kontroly; berie na vedomie druhú pripomienku týkajúcu sa verejného obstarávania rámcovej zmluvy na prierezové operácie s odhadovanou hodnotou 490 miliónov EUR), že zo šiestich zasadnutí hodnotiacej komisie sa neviedli žiadne záznamy a podpísaná bola len záverečná správa; vyzýva agentúru, aby zlepšila svoje systémy vnútornej kontroly, aby sa v budúcnosti vyhla takýmto nedostatkom;

25. konštatuje, že agentúra má osem pripomienok zo správ Dvora audítorov z predchádzajúcich rokov (2017, 2018 a 2021) so stavom „otvorené“; naliehavo vyzýva agentúru, aby bezodkladne vyriešila tieto pripomienky a informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku v tejto veci;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

26. konštatuje, že agentúra vykonala rozhodnutia o predchádzaní konfliktom záujmov a ich riadení v prípade svojich zamestnancov a o vonkajších činnostiach počas služby v agentúre a po jej skončení; víta, že všetci zamestnanci musia raz za dva roky predložiť vyhlásenie o záujmoch, s výnimkou zamestnancov zapojených do finančných tokov a zamestnancov vo vyšších riadiacich funkciách, ktorí musia takéto vyhlásenia predkladať každoročne; ďalej poznamenáva, že všetci zamestnanci agentúry sú povinní predložiť takéto vyhlásenia kedykoľvek, keď sa situácia zmení; berie na vedomie, že agentúra na svojom webovom sídle zverejňuje vyhlásenia o záujmoch a životopisy zamestnancov vo vyšších riadiacich funkciách; víta, že od roku 2022 sa zverejňujú vyhlásenia o záujmoch a životopisy členov správnej rady a ich náhradníkov;

27. víta skutočnosť, že v marci 2022 agentúra prijala revidované usmernenia o oznamovaní protispoločenskej činnosti; berie na vedomie vyhlásenie agentúry, že v roku 2022 zvýšila jasnosť a viditeľnosť samostatných komunikačných kanálov, ktoré majú zamestnanci k dispozícii, ako sú dôverní poradcovia, alebo na oznamovanie protispoločenskej činnosti; ďalej víta prijatie usmernení o prístupe verejnosti k dokumentom; víta nadobudnutie účinnosti rozhodnutia agentúry z 9. augusta 2022, ktorým sa zavádza register transparentnosti, podľa ktorého sa stretnutia vyššieho vedenia agentúry s hospodárskymi subjektmi uverejňujú na webovom sídle agentúry, a to od septembra 2022;

Vnútorná kontrola

28. uznáva význam externých auditov dodržiavania ochrany údajov na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany v súvislosti so spracovaním osobných údajov agentúrou; konštatuje, že v roku 2022 agentúra priebežne sledovala plnenie odporúčaní zistených pri auditoch SIS, VIS a Eurodac, ktoré vykonal európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS); konštatuje, že v roku 2022 bola vykonaná nová kontrola EPDS v systémoch Eurodac, VIS a SIS II, ktorá sa zamerala na celkové riadenie bezpečnosti IT, bezpečnostné incidenty a narušenia bezpečnosti údajov a metodiku a postupy bezpečného vývoja a testovania systémov so zameraním na riadenie kontroly prístupu v rôznych prostrediach; berie na vedomie, že podľa správy agentúry o následných opatreniach sa stav auditu európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov z roku 2018 týkajúceho sa systémov VIS a SIS uvádza ako „ukončený“, keďže všetkých 43 odporúčaní bolo splnených, zatiaľ čo stav auditu európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov z roku 2019 týkajúceho sa systému Eurodac sa uvádza ako „čiastočne vykonaný“, pričom 23 z 29 odporúčaní bolo splnených;

29. víta ročné sebahodnotenie systému vnútornej kontroly agentúry v roku 2022, ktorého výsledkom je 81 % splnených alebo čiastočne splnených kritérií monitorovania vnútornej kontroly agentúry; konštatuje, že záverom tohto hodnotenia je, že systém vnútornej kontroly je prítomný, funkčný a účinný, hoci sú potrebné určité zlepšenia, a to v oblasti presadzovania zodpovednosti, predbežných kontrol a riadenia zmlúv; konštatuje, že už tretí rok po sebe pretrváva závažný nedostatok v zásade 10 „Výber a rozvoj kontrolných činností“ v rámci zložky „Kontrolné činnosti“; konštatuje, že v roku 2022 agentúra pokračovala v posilňovaní kontroly riadenia informácií revíziou politiky dlhodobého uchovávania dokumentov a postupov uchovávania dokumentov agentúry a prijatím usmernení o prístupe verejnosti k dokumentom; vyzýva agentúru, aby pokračovala v úsilí o zníženie nedostatkov v oblasti kontrolných činností s cieľom zmierniť riziká súvisiace s dosahovaním cieľov politík, operačných cieľov a cieľov vnútornej kontroly;

30. konštatuje, že na konci roka 2022 bola miera plnenia audítorských odporúčaní vyplývajúcich z rôznych audítorských a vyšetrovacích orgánov 63 %, pričom z 32 nerealizovaných odporúčaní bolo splnených 20 odporúčaní (12 odporúčaní bolo po lehote realizácie); konštatuje, že ku koncu roka 2022 ostalo nesplnených celkovo 33 odporúčaní, z ktorých tri boli kritické; vyzýva agentúru, aby v plnej miere vykonala odporúčania útvaru pre vnútorný audit a aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o dosiahnutom pokroku;

31. konštatuje, že v roku 2022 agentúra požiadala Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), aby posúdil dva prípady údajného podvodu pri náborových postupoch a jeden prípad možného výskytu podvodného konania zo strany zamestnanca; konštatuje, že v reakcii na všetky tri žiadosti sa úrad OLAF rozhodol nezačať vyšetrovanie; konštatuje, že v roku 2022 sa agentúra zaoberala odporúčaniami z vyšetrovaní úradu OLAF týkajúcich sa prípadov OC/2020/0441/A2 a OC/2017/1121/A2; víta prijatie stratégie agentúry na boj proti podvodom na roky 2022 – 2024 spolu s akčným plánom, ktorý obsahuje 12 opatrení;

Iné

32. konštatuje, že v roku 2022 sa agentúra zamerala na zabezpečenie zviditeľnenia úspechov agentúry a zvýšenie informovanosti verejnosti o jej úlohe pri plnení záujmov občanov Únie a poskytovaní IT služieb zainteresovaným stranám; v tejto súvislosti vyjadruje agentúre uznanie za dokončenie nového online portálu „Discover eu-LISA 2.0“, ktorý poskytuje zainteresovaným stranám aktualizovaný prehľad o hlavných úlohách a oblastiach činnosti agentúry, a za vydanie špeciálnej brožúry k 10. výročiu agentúry, ktoré bolo pripomenuté zorganizovaním konferencie agentúry s názvom „10 rokov ako digitálne srdce Schengenu“ v spolupráci s českým predsedníctvom, na ktorej vystúpilo 20 rečníkov a zišlo sa 388 účastníkov; oceňuje agentúru za to, že v roku 2022 získala ocenenie Forbes Social Award za inovatívne a inšpiratívne iniciatívy v oblasti komunikácie s verejnosťou, ktoré sa vyznačujú silným etickým poslaním a využívaním inovatívnych komunikačných stratégií, techník a nástrojov; berie na vedomie zlepšenie ukazovateľov agentúry v oblasti sociálnych médií v roku 2022;

33. konštatuje, že v roku 2022 agentúra prijala veľký počet bezpečnostných plánov a plánov kontinuity činnosti pre svoje hlavné obchodné systémy s cieľom zaručiť vyššiu úroveň kybernetickej bezpečnosti a odolnosti, ktorú vyžadujú právne nástroje, a zorganizovala cvičenie kybernetickej bezpečnosti na overenie účinnosti bezpečnostných opatrení zavedených na ochranu centrálneho SIS; konštatuje, že agentúra výrazne zvýšila úroveň monitorovania podnikových systémov IT pripojených na internet v dôsledku zvýšenej úrovne kybernetickej hrozby vyplývajúcej z útočnej vojny Ruska voči Ukrajine;

34. berie na vedomie kontinuálne poskytovanie hostingových služieb pre záložné systémy agentúry Frontex a agentúry EUAA; berie na vedomie vývoj a zavedenie „dátového centra ako služby“ na centralizáciu prevádzkového riadenia, monitorovania a plánovania kapacít IT infraštruktúry využívanej systémami v oblasti SVV; víta pokrok, ktorý sa dosiahol pri príprave budúceho modulárneho dátového centra, ktoré poskytne dodatočnú rezervnú kapacitu a 50 % zvýšenie kapacity pre hosting nových systémov v oblasti SVV; pripomína význam dodržiavania práva Únie, najmä pokiaľ ide o ochranu údajov;

35. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([2]) o výkonnosti, finančnom hospodárení a kontrole agentúr.

([2]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.